

ARTESANIA

La fusta dels cops amb més ritme

Els artesans Àlex González i Jorge Barrachina construeixen, al seu taller de Mataró, caixons que han fet la volta al món

Jorge Barrachina i Àlex González al seu taller.
JOSÉ COLÓN

Perfil

ANABEL HERRERA

El Perú, segle XVI. Els conqueridors espanyols i portuguesos importen esclaus negres de l'Àfrica per apropiarse de les riqueses del país. L'Església catòlica els prohibeix l'ús de tambors per expressar els seus cants de lamentació per la seva condició d'esclaus perquè els consideren instruments pagans. Així que comencen a improvisar noves formes de comunicació a través de la música. Els que viatgen en barcos, comencen a repicar les caixes en què es transporta la mercaderia. És l'origen del caixó, reconegut oficialment al Perú com a Patrimoni Cultural de la Nació.

A Espanya el va introduir, als anys setanta del segle passat, Paco de Lucía, que l'havia descobert durant una gira, i el primer que el va tocar va ser Rubem Dantas, un dels seus percussionistes. Des d'aleshores,

el caixó s'ha convertit en un instrument imprescindible per a qualsevol formació flamenca. "En realitat va costar molt d'introduir perquè els puristes no el volien. Però cada vegada és més gran el ventall de gent que l'utilitza, i ara ja te'l pots trobar en qualsevol grup, des del jazz fins al hip-hop", explica l'Àlex González, que és, juntament amb el Jorge Barrachina, l'ànima de PRK Percussions, un dels millors fabricants de caixons de tot el món.

Al costat de molts

Recorden l'actuació de Shakira aquest estiu al festival Rock in Rio de Madrid? Milers de fans van aplaudir entusiasmats el moment de cant flamenc acompanyat del so d'un caixó amb què la colombiana va decidir introduir el seu famós tema *Gitana*. Doncs bé, el caixó era de PRK Percussions. Com també els que fan servir normalment Joaquín Cortés, Sara Baras, Alejandro Sanz, Ainhoa Arteta, Stevie Wonder i Wynton Marsalis, entre molts altres artistes.

El Jorge i l'Àlex són ànimes bessones. Es coneixen des de l'institut i, a banda de socis, són amics i cunyats. Una combinació que alguns podrien considerar altament perillosa, però que ells porten amb una sorprenent naturalitat. "Tots dos teníem coneixements de fusta perquè havíem treballat en diferents tallers i a tots dos ens apassionava la música, així que vam decidir unir les dues coses", recorda l'Àlex. D'això ja fa cinc anys. Van començar de manera autodidacta, basant-se en el mètode d'assaig i error. "Els caixons que nosaltres havíem provat no ens acabaven de convèncer perquè eren més un souvenir que no un instrument. El camí va ser molt dur, perquè vam estar treballant moltes hores al dia i sense cobrar durant dos anys fins que vam aconseguir el model que nosaltres pensàvem que era el correcte".

Malgrat la crisi, a aquests dos artesans no els falta la feina. Ara mateix, l'entrada del seu taller de Mataró està ocupada per un munt de paquets

Van treballar dos anys sense cobrar fins que van trobar el model correcte

Esperen exportar a Tòquio i Nova York el concurs de caixó que organitzen aquí

→ DETALLS

> ARTESANS DE CAIXONS

Els barcelonins Àlex González (1975) i Jorge Barrachina (1973) van començar el 2005.

ESCENARIS INTERNACIONALS

PRK Percussions està present als millors escenaris internacionals, des dels més flamencs, com els de Paco de Lucía o Joaquín Cortés, fins a d'altres d'estil variat, com els de Wynton Marsalis o Stevie Wonder.

que esperen ser transportats al Japó. El Japó, els Estats Units, Anglaterra, Hongria, Suïssa, Àustria, Alemanya, Mèxic, l'Argentina... Quin és el secret perquè fins i tot els australians comprin caixons a PRK Percussions? Segons l'Àlex, la qualitat. "Hi ha molta gent que es dedica a això, però els fabriquen de manera industrial i per això els poden vendre a 60 euros. Els nostres costen 200 o 400 euros, sí, però és que els fem a mà. La gent està començant a entendre la diferència. Tu no pots anar a veure l'orquestra de Wynton Marsalis i que el que està tocant el caixó ho faci amb un de 60 euros...". "Nosaltres, treballant una jornada normal de vuit hores cinc dies a la setmana, podem arribar a tenir un rendiment màxim de 35 caixons", afegeix el Jorge.

I altres instruments

No sempre és així. De vegades la demanda baixa, però aleshores aquests dos artesans ho aprofiten per aprendre a construir nous instruments, com la

guitarra o l'ukelele, a través de la descàrrega de plànols d'internet.

També organitzen un concurs dins del festival de flamenc De Cajón!, que, malgrat haver celebrat només tres edicions, s'ha consolidat com un planter de nous talents. "Nosaltres -explica l'Àlex- vam proposar un concurs de caixó perquè n'hi havia de cant flamenc i de guitarra, però no un d'específic d'això. Els guanyadors es col·loquen de seguida, i amb els millors! El noi que va guanyar la primera edició, que només tenia 17 anys, farà la propera gira de Chano Domínguez, per exemple". La iniciativa ha tingut tan bona acollida que tindrà una rèplica a Madrid, i l'Àlex i el Jorge esperen que acabi arribant a ciutats com Nova York o Tòquio. El temps ho dirà. *

Més informació

— A LA PÀGINA WEB DE PRK PERCUSSIONS
www.prkpercussions.com

Gràcies a tots vosaltres continuem creixent, i volem continuar millorant

Lector, si no has trobat **Públic** al teu punt de venda habitual, o tu, **venedor**, si se t'ha acabat, sisplau truca al 902 012 031*.

Públic millora amb tu.

* De dilluns a divendres, de 10 h a 14 h

Atenció al Lector:
902 012 031

Públic
www.publico.es

